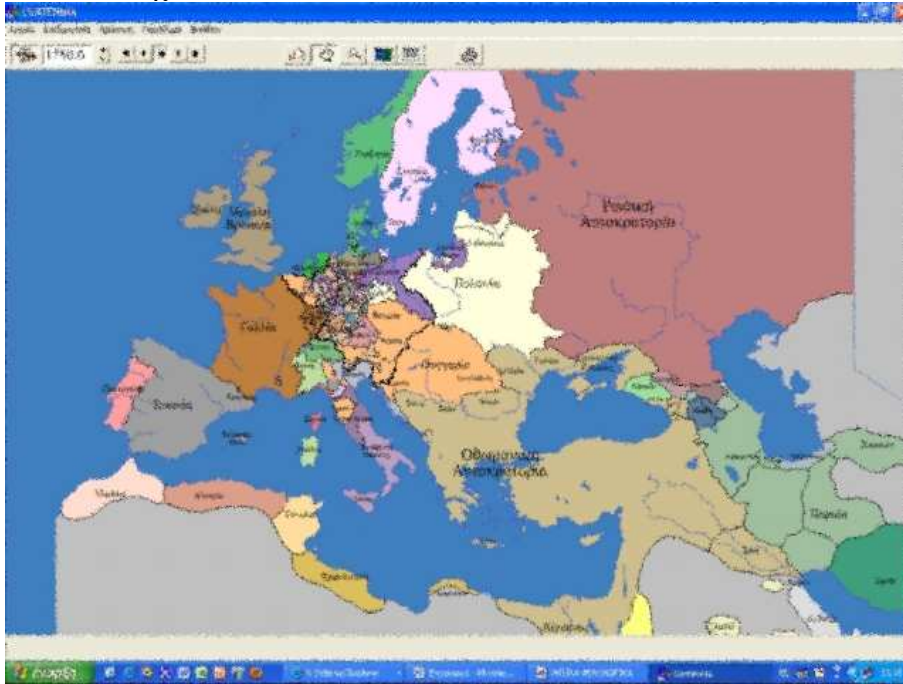

λειάνοντας φακούς (πώς βλέπουμε τα πράγματα)

στον Μπαρούχ Σπινόζα που ακόμα λειάνει φακούς

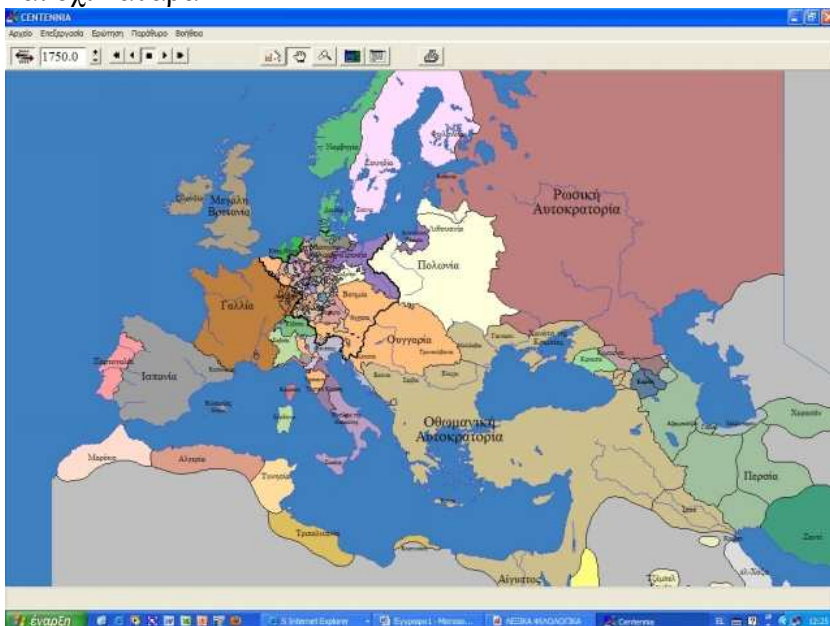
υλικοτεχνική υποδομή: αίθουσα με βιντεοπροβολέα

1^ο βήμα, διαμορφώνουμε την εστίαση του προβολέα – κατά προτίμηση πριν τον ανοίξουμε –
ώστε να δείχνει έτσι:

πιθανή αντίδραση μαθητών: «δε βλέπουμε καλά, κλπ, κλπ, διαμαρτυρίες και αιτήματα να εστιαστεί σωστά ο φακός»

και όχι καθαρά

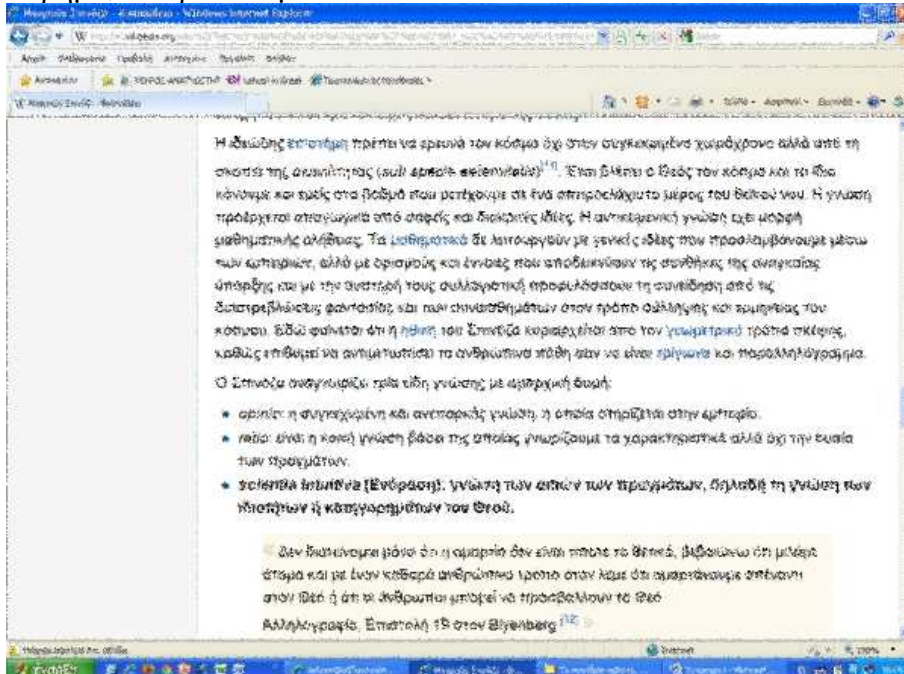

2^ο βήμα, επιμένουμε:

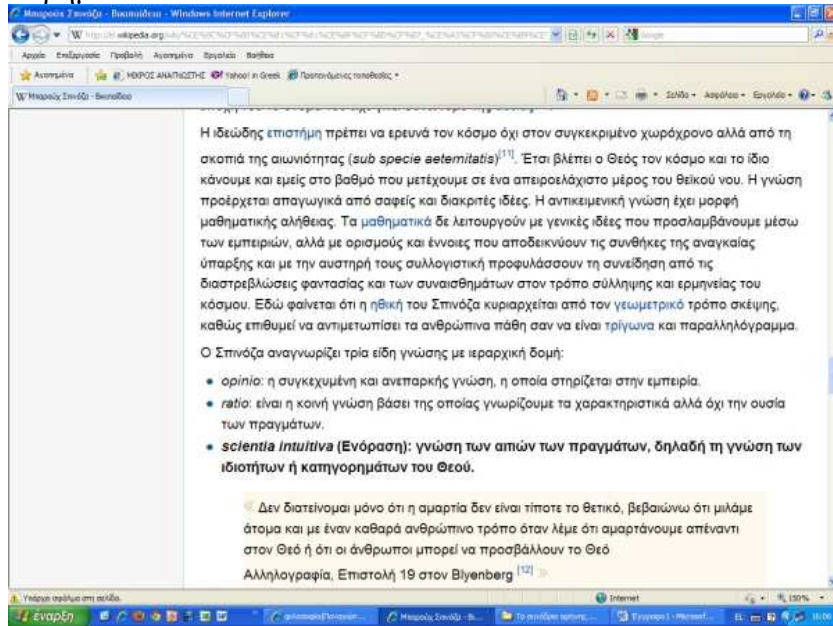
πιθανή αντίδραση μαθητών: «δε βλέπουμε καλά, κλπ, κλπ, διαμαρτυρίες και αιτήματα να εστιαστεί σωστά ο φακός»

3^ο βήμα, «διορθώνουμε»

πιθανή αντίδραση μαθητών: «ούτε τώρα βλέπουμε καλά, κλπ, κλπ, διαμαρτυρίες και αιτήματα να εστιαστεί σωστά ο φακός»

4^ο βήμα...

αφήνουμε τους μαθητές να διαβάσουν...

5^ο βήμα

Συζητάμε με τους μαθητές. Ζητάμε από τους μαθητές που φοράνε γυαλιά να περιγράψουν την αίσθηση που έχουν όταν δεν τα φοράνε κλπ, κλπ

6^ο βήμα

Θέτουμε την αναλογία ανάμεσα σ' αυτό που θαμπώνει την όραση και σε όσα θαμπώνουν το νου μας, προκαταλήψεις, γνώμες, πεποιθήσεις, κλπ, που μας εμποδίζουν να δούμε καθαρά.

7^ο βήμα

Διαβάζουμε το παρακάτω απόσπασμα/ κείμενο:

Με μια προσεκτική ανάλυση (οι αντιληπτικοί τρόποι) μπορούν, σε τελική ανάλυση, να αναχθούν όλοι σε τέσσερις:

1. Υπάρχει η αντίληψη την οποία αποκτούμε εξ ακοής ή από κάποιο σημείο κατά το δοκούν προσδιορισμένο.
2. Υπάρχει η αντίληψη την οποία αποκτούμε από αόριστη εμπειρία, δηλαδή από εμπειρία που δεν προσδιορίζεται από το νου. Μόνο που εδώ λέγεται έτσι επειδή (η εν λόγω αντίληψη) αποκτάται κατά τύχη και δεν ελέγχεται από καμία αντίθετη της εμπειρία, οπότε μένει σαν να είναι ακλόνητη για μας.
3. Υπάρχει η αντίληψη την οποία αποκτούμε όταν η ουσία ενός πράγματος συνάγεται από άλλο πράγμα, αλλά όχι αυτοτελώς· και τούτο συμβαίνει, είτε όταν συνάγουμε την αιτία από κάποιο αποτέλεσμα, είτε όταν ένα συμπέρασμα συνάγεται από το ότι μια καθολική έννοια συνοδεύεται πάντα από κάποια ιδιότητα.
4. Τέλος, υπάρχει η αντίληψη με βάση την οποία το πράγμα γίνεται αντιληπτό μόνο μέσω της ουσίας του ή μέσω της γνώσης της άμεσης αιτίας του.

Σπινόζα, Πραγματεία για τη διόρθωση του νου, Πόλις, 2002, σ. 31

- Εικόνες από τον Άτλα Centennia
- Εικόνα κειμένου από τη Βικιπαίδεια
- Κείμενο: Σπινόζα, Πραγματεία για τη διόρθωση του νου, Πόλις, 2002, σ. 31